

Wojciech Chudziak

Turzno, st. 9, gm. Łysomice, woj.
toruńskie, AZP 38-45/124

Informator Archeologiczny : badania 30, 243

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W roku 1996 skoncentrowano się na badaniach fortyfikacji. Czterema wykopami przecięto wały grodziska (wykop XIV, XV, XVI i XVIII). Wykop XIII założono w miejscu odkrycia wczesnośredniowiecznego skarbu srebrnego. Wykopem XVII przecięto drugie międzywałę, a wykopem XIX południowy stok grodziska w miejscu domniemanej drogi. Łącznie przebadano powierzchnię 436 m².

Wykopy przecinające wały majdanu grodziska (XIV, XV, XVI) były przedłużeniem wykopów wcześniejszych, co umożliwiło poznanie pełnej stratygrafii i konstrukcji obwarowań. Drewniano-ziemne wały wczesnośredniowieczne miały konstrukcję opartą na tzw. przekładce pilotowanej. Pod nasypem wałów wczesnośredniowiecznych zalegała warstwa kulturowa kultury Otomani-Füzesabony, zawierająca liczne zabytki. Pod nią, tuż przed stromizną stoku, odkryto resztki wczesnobrązowych konstrukcji obronnych. Przebadano wały otaczające majdan i wały zewnętrzne grodziska. Pozyskano wiele interesujących zabytków, w tym: kilkanaście tysięcy fragmentów ceramiki (przede wszystkim z początków epoki brązu), kości, narzędzia kościane, wyroby kamienne, 3 zabytki brązowe, kilkanaście zabytków żelaznych. Najważniejszym znaleziskiem jest skarb srebrny, liczący prawie 600 wyrobów (siekańce i placki, monety, ozdoby i unikalne okucie pochwy miecza), duże ilości węgla drzewnych i polepy. Badania znacznie posunęły do przodu poznanie fortyfikacji z początków epoki brązu i wczesnego średniowiecza – określono ich zasięg, budowę i konstrukcję. Analizy specjalistyczne z pozyskanego materiału zabytkowego pozwolą na dokładne datowanie obiektów, określenie chronologii stanowiska i wewnętrznej periodyzacji. Analiza osteologiczna i paleobotaniczna pozwoli odtworzyć stan środowiska naturalnego i uzyskać bliższe dane na temat gospodarki.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Krośnie.

Badania nie będą kontynuowane.

TURZNO, st. 9,
gm. Łysomice,
woj. toruńskie,
AZP 38-45/124

- ślady osadnictwa kultury późnej ceramiki wstęgowej (neolit)
- ślady osadnictwa z wczesnej epoki żelaza
- ślady osadnictwa z okresu wpływów rzymskich
- osada wczesnośredniowieczna
- ślady osadnictwa nowożytnego

Badania weryfikacyjno-sondazowe w związku z projektowaną budową autostrady A-1, przeprowadzone w październiku przez dr. Wojciecha Chudziaka (Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań. Łącznie przebadano powierzchnię 5,75 m² w 23 wykopach o wymiarach 0,5 x 0,5 m każdy.

Tylko w jednym sondażu pod warstwą humusu wystąpiła warstwa ciemnoszarego piasku, który może być interpretowany jako pozostałości warstwy kulturowej. Nie pozyskano z niej żadnego inwentarza ruchomego – całość materiału zabytkowego pochodzi z penetracji powierzchniowej.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i PSOZ w Toruniu. Stanowisko zostało zakwalifikowane do nadzorów archeologicznych podczas budowy autostrady.

Ujście, st. 4,
gm. loco, woj. pilskie

patrz: wczesna epoka żelaza

UMIENINO, st. 3 (3a),
gm. Bielsk,
woj. płockie,
AZP 47-54/21

- osada wczesnośredniowieczna (XI-XII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w maju przez mgr. Andrzeja Tucholskiego (PSOZ Płock). Finansowane przez Mazowiecki Okręgowy Zakład Gazownictwa w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 318,75 m².

W części południowo-zachodniej pierwszego wykopu natrafiono na jeden obiekt osadniczy (jama 1), który ukazał się bezpośrednio pod warstwą orną. W wykopie II stwierdzono występowanie ciągłej warstwy kulturowej oraz 2 obiekty: półziemiankę (obiekt nr 2) i jamę gospodarczą (obiekt nr 3). W celu określenia zasięgu występowania warstwy kulturowej poprowadzono wąski wykop sondazowy o szerokości 1 m i długości 25 m. Na całym odcinku wykopu sondazowego występowała warstwa kulturowa. Poza licznym materiałem ceramicznym w eksplorowanych obiektach znaleziono między innymi: nóż żelazny, kabłączek skronio-